

""Yetmiş bin perde arkasında Cenâb-ı Hakki görmüş.' tabiri, bu'diyet-i mekânı ifade ediyor. Halbuki, Vâcibü'l-Vücut mekândan münezzehtir, her şeye her şeyden daha yakındır. Bu ne demektir?" Cevabı izah eder misiniz?

Allah mekândan münezzehtir ve mukaddestir. Dolayısı ile mekânsal anlamda yine mekân içinde belli bir yol katederek Allah'ın zat-ı akdesine ulaşmak ve yakınlaşmak söz konusu değildir. Bu anlamda yani mekân içinde, Allah hiçbir yerde değildir.

Allah'ın her şeye her şeyden yakın olması ise zatı itibarı ile değil, sıfatlarının bütün mahlukatı ihata etmesi anlamındadır. Mesela, Allah sonsuz ilim sahibidir, her şeyi eksiksiz bir şekilde bilir. Allah ilim sıfatı ile her şeyin yanında ve içindedir, ilminin ihata etmediği bir mekân ve zaman yoktur. Bu diğer sıfatları için de geçerlidir, o her şeyi görür her şeyi işitir, her şey iradesi altındadır ve her şey kudreti ile ayakta durur.

Güneş, ışığı ve ısı ile nasıl yer yüzünü kuşatıyor, her eşya üzerinde tecelli ediyor, ama zatı itibarı ile yeryüzünde değilse; aynı şekilde Allah sıfatları ile bütün mahlukatı eksiksiz bir şekilde kuşatıyor, ama zatı itibarı ile mahlukattan mukadde ve münezzehtir.

Yetmiş bin perde tabiri ise, Allah'ın kâinatta tecelli eden isimleri ve bu isimlerin tecelli dairelerinden ibarettir. Mesela, **Rezzak** ismi yer yüzünü büyük bir rızık deposuna çevirip bütün canlıların beslenmesini sağlıyor, bu açıdan rızık alemi **Rezzak** isminin perdelendiği sahnelendiği bir alan bir daire oluyor. Peygamber Efendimiz (asm) bu daireleri görerek, tefekkür ederek miraçta en sonunda Zat-ı Akdesi görme makamına çıkmıştır. Çünkü bütün isim ve sıfatların kaynayıp geldiği ana memba, Allah'ın zat-ı akdesidir.